

Ukrep Dobrobit živali tudi v letu 2021

Ukrep DŽ se bo v letu 2021 izvajal v treh operacijah, in sicer operacija DŽ za prašiče, operacija DŽ za govedo in operacija DŽ za drobnico.

Alberta Zorko, KGZS

alberta.zorko@kgzs.si

V Uradnem listu RS št. 3/21 je bila objavljena Uredba o ukrepu dobrobiti živali iz Programa razvoja podeželja Republike Slovenije za obdobje 2014–2020 za leto 2021. Uredba je bila sprejeta šele po objavi in sprejetju EU tranzicijske uredbe, ki je pravna podlaga za podaljšanje obdobja PRP 2014–2020 do 31. decembra 2022.

Uredba Dobrobit živali opredeljuje vsebino in izvedbo ukrepa Dobrobit živali (v nadaljevanju: ukrep DŽ) v letu 2021 z določitvijo vstopnih pogojev, upravičencev, trajanja obveznosti, operacij in nabora mogočih zahtev ter pogojev za njihovo izpolnjevanje znotraj posamezne operacije. Prav tako opredeljuje način izračunavanja plačil in višine plačil ter podrobnejša izvedbena pravila v zvezi s kontrolami, sistemom zmanjšanja plačil in izključitev.

Glavni cilj ukrepa je izboljšanje pogojev reje, tako standardov za krmo, namestitev, pašo ter s tem tudi počutje domačih živali. Dobrobit živali vključuje zdravje, dobro počutje ter vrsti naravno vedenje, kar pripomore k preprečevanju bolečin, strahu ali tesnobe pri živalih. Takšna reja pomeni dodano vrednost mesu in mesnim izdelkom ter mleku in mlečnim izdelkom. Tako vzrejeno meso in prirejeno mleko bi moralo dosegati boljšo ceno na trgu.

Pogoj za 100-odstotno izplačilo je tudi udeležba na usposabljanju za ukrep DŽ. Nosilec kmetijskega gospodarstva, njegov namestnik ali član kmetije oziroma oseba, zaposlena na kmetijskem gospodarstvu, mora najpozneje do **15. decembra 2021** opraviti usposabljanje s področja ukrepa DŽ. Usposabljanje obsega najmanj **štiri pedagoške ure** in ga izvede izvajalec usposabljanja v skladu z uredbo, ki ureja ukrepe prenosa znanja in svetovanja iz PRP 2014–2020.

Kršitve

Ob kontrolah je bilo v letu 2019 na ravni celotnega ukrepa dobrobit živali pri 345 KMG MID-ih ugotovljena kršitev iz naslova neopravljenega izobraževanja (v letu 2018 428), kar znaša 4,12 % vseh vlagateljev. Pri 239 KMG MID-ih je bila kršitev ugotovljena prvič (20-odstotno znižanje), 69 KMG MID-ov je imelo prvo ponovitev kršitve (20-odstotno znižanje), 28 drugo ponovitev te kršitve (30-odstotno znižanje), 9 pa tretjo ponovitev kršitev in sredstev za ukrep DŽ niso prejeli (100-odstotno znižanje).

Operaciji DŽ drobnica in DŽ govedo – obstoječa pravila in spremembe

Upravičenci, ki bodo oddali **zahtevek za operacijo Dobrobit živali – drobnica**, morajo zbirno vlogo vložiti **najpozneje do vključno 5. maja 2021**, ker vložitev zahtevka po tem datumu ne omogoča izpolnjevanja pogojev za izplačilo zahtevka.

Ponovno velja pravilo, da začetka obdobja paše ni mogoče uveljavljati pred datumom vnosa zahtevka za operaciji DŽ – govedo oziroma DŽ – drobnica. Prav tako je potrebno, da so za živali, za katere se bo uveljavljal zahtevek za operaciji DŽ – govedo in DŽ – drobnica, izpolnjene vse zahteve navzkrižne skladnosti »Standarda identifikacije in registracije«. Število drobnice na zahtevku za operacijo DŽ – drobnica ne sme presegati števila drobnice, prijavljenega v Centralni register drobnice (CRD) na dan 1. februar. Če je skupno število drobnice na zahtevku večje od števila živali, prijavljenega v CRD, mora biti na zahtevku navedeno tudi število drobnice, ki je na kmetijsko gospodarstvo prišla od vključno 2. februarja 2021 do datuma vnosa zahtevka, in številke spremnih listov za to drobnico.

Tudi v letu 2021 bo eden izmed pogojev za obe operaciji opravljena koprološka analiza, rezultate le-te pa bodo vnašale veterinarske organizacije v spletnem portalu Volos. Zbrani podatki iz seznama koproloških analiz se bodo uporabljali za upravni pregled že ob sami oddaji zahtevka. Koprološka analiza in vnos podatkov v seznam koproloških analiz bosta morala biti izvedena pred oddajo zahtevka za ukrep DŽ in hkrati pred začetkom paše. **Nosilci kmetijskih gospodarstev morajo vzorce blata za koprološko analizo oddati vsaj osem dni pred oddajo zahtevka za DŽ – govedo ali DŽ – drobnica, da bo analiza le teh pravočasno vnesena v seznam.** Rejce prav tako opozarjamo, da morajo kljub bazi podatkov imeti pri sebi tudi dokazila o opravljenih koproloških analizah.

Za datum začetka paše, ki se ga pri pregledu na kraju samem upošteva za preverjanje pravočasnosti izvedbe koprološke analize in tretiranja živali, se šteje datum dejanskega začetka paše (datum začetka paše iz dnevnika paše).

Obdobje paše za govedo in drobnico se lahko prekine tudi zaradi nevarnosti **napada velikih zveri**. Če ta prekinitev ne traja skupno več kot deset dni, prekinitev ni treba sporočiti agenciji, temveč se trajanje in razlog za prekinitev navedeta le v dnevniku paše. Če nevarnost napada velikih zveri traja več kot deset dni, mora upravičenec sporočiti višjo silo agenciji v skladu z uredbo, ki ureja izvedbo ukrepov kmetijske politike za leto 2021, v 15 delovnih dneh od dneva, ko to lahko stori, na obrazcu iz navedene uredbe.

Pri operaciji DŽ – drobnica se mora pasti neprekinjeno najmanj 210 dni ali najmanj 180 dni na kmetijskih gospodarstvih, razvrščenih v območje s krajšo vegetacijsko dobo v času od 15. marca 2021 do 30. novembra 2021. Kmetijsko gospodarstvo je razvrščeno v območje s krajšo vegetacijsko dobo iz prve alineje prejšnjega odstavka, če ima na dan 19. februarja 2021 v registru kmetijskih gospodarstev več kot 50 odstotkov grafične površine GERK-ov z vrsto rabe 1300, 1320 in 1222 znotraj območja s krajšo vegetacijsko dobo.

Umik zahtevka za DŽ – drobnica

Če upravičenec za vse živali ali določeno število živali, za katere uveljavlja zahtevek za operacijo DŽ – drobnica, ne zagotovi celotnega obdobja paše, mora v primeru pogina živali ali če določeno število živali zapusti kmetijsko gospodarstvo zaradi prodaje ali oddaje v zakol pred izpolnitvijo obdobja paše za drobnico, izvesti umik zahtevka v skladu z uredbo, ki ureja izvedbo ukrepov kmetijske politike za leto 2021.

Operacija DŽ – prašiči

Celotni programi DŽ za KMG, ki se bodo v letu 2021 v operacijo DŽ – prašiči vključili prvič, kot tudi pregled gospodarstva in posodobitev programa DŽ za KMG oziroma za G-MID-e, na katerih je bil program DŽ izdelan že za leto 2020, morajo biti izdelani in vneseni v Centralni register prašičev najpozneje do 30. aprila 2021.

Sporočanje staleža prašičev

Za januar je bilo izjemoma potrebno sporočiti stalež na dan 9. januar 2021 do 18. januarja 2021.

Za ostale mesece pa ostaja nespremenjeno, da je treba vsak mesec podatke o številu sesnih pujskov, tekačev, pitancev, plemenskih svinj in plemenskih mladic na prvi dan v mesecu sporočiti najpozneje do sedmega dne v mesecu za tekoči mesec. Podatki o staležu prašičev na dan 1. februar, sporočeni za ukrep DŽ, se morajo ujemati s podatki o staležu prašičev, sporočenimi v CRPš ob oddaji zbirne vloge.

Če je posodobitev programa DŽ izdelana po enem ali več presečnih datumih za sporočanje staleža prašičev in je z upravnim pregledom ali pregledom na kraju samem ugotovljeno, da je največje dovoljeno število živali na presečne datume pred datumom izdelave posodobitve programa DŽ preseženo, se zahtevek za to zahtevo ne zavrne, če hkrati ni preseženo največje dovoljeno število živali iz programa DŽ za leto 2020.

Trajanje obveznosti

Upravičenci, ki so uveljavljali zahtevek za operacijo DŽ – prašiči že v letu 2020, morajo izpolnjevati obveznosti iz operacije DŽ – prašiči **od 9. januarja 2021 do 31. decembra 2021**. Upravičenci, ki bodo v letu 2021 prvič uveljavljali zahtevek za operacijo DŽ – prašiči, morajo izpolnjevati obveznosti iz operacije DŽ – prašiči **od 1. maja 2021 do 31. decembra 2021**.

Zaradi krajšega obdobja obveznosti so tudi zneski plačil za posamezno zahtevo ustrezno znižani.